

Assessments niveau 3 en 4 voor studenten met een lesbevoegdheid

Addendum bij de handleidingen Werkpleklers niveau 3 en Afstuderen Startbekwaam, 2021-2022

Mariëlle Theunissen en Diana van den Driessche, juli 2021

Inleiding

Als student met een bevoegdheid in een ander vak of met een PABO diploma, kun je een verzoek doen tot vrijstellingen bij de examencommissie, zoals beschreven in het Onderwijs- en Examenreglement (OER) en bijbehorend vrijstellingenreglement in de Hogeschoolgids. Je kunt een vrijstelling aanvragen voor werkpleklers 1 en 2.

Voor het aanvragen van vrijstellingen voor (onderdelen van) werkpleklers niveau 3 moet de student aan kunnen tonen dat

1. hij eerder een lerarenopleiding heeft afgerond, aan te tonen met een getuigschrift, én
2. hij per week minimaal 8 lessen als docent X (X is het vak dat hij aan de HR wil studeren) werkzaam is, aan te tonen met een werkgeversverklaring

Portfolio Afstuderen Startbekwaam

Onderhavig document is een oplegger bij de handleiding Afstuderen Startbekwaam. In die handleiding staat informatie voor de reguliere voltijd/ deeltijdstudent die hun Afstuderen Startbekwaam voorbereiden met een portfolio met casussen en bewijzen. Deze handleiding is te vinden op Hint onder niveau 4. Studenten die aan de eisen uit de inleiding voldoen, volgen een afwijkende route. Deze route wordt in dit document beschreven.

De leerresultaten

Studenten die een volledige lerarenopleiding volgen, dienen alle 10 leerresultaten (LERs) van de drie bekwaamheidseisen (Pedagogisch, (Vak)didactisch en Professioneel handelen) aan te tonen. Studenten die al een lesbevoegdheid hebben behaald, dienen vooral vakdidactisch en professioneel handelen aan te tonen. Zie hiervoor het beoordelingsformulier in de bijlage.

Ook de studenten die al een lesbevoegdheid hebben, worden begeleid door een instituutsopleider (IO). Dat is meestal een van de docenten die werkzaam is voor het vak waarin de student zijn lesbevoegdheid wil halen. De begeleiding vindt ofwel in kleine groepen plaats ofwel individueel. Dat is afhankelijk van het aantal studenten dat in hetzelfde jaar hun Afstuderen Startbekwaam wil aanvragen voor hun tweede lesbevoegdheid. Bijeenkomsten worden in samenspraak met de IO afgesproken.

De procedure voor het aantonen van de LERs niveau 4 die in de bijlage te vinden zijn, wordt hieronder uiteengezet.

We adviseren de student om zelf een formatief lesbezoek af te spreken door iemand van de eigen school, bijvoorbeeld iemand uit de vaksectie, een teamleider of schoolopleider, zodat hij bij de assessmentles niet voor verrassingen komt te staan. De assessmentles is namelijk een summatieve beoordeling.

Zodra een student met een lesbevoegdheid er zeker van is dat hij de (vak)didactische en de professionele LERs op niveau 4 kan aantonen, kan hij een afspraak maken met zijn IO voor een assessmentles. Als assessor 1 (de IO) een GO geeft op basis van deze les, heeft de student maximaal 10 weken de tijd om zijn portfolio Afstuderen Startbekwaam in te leveren. Dat portfolio wijkt af van het regulier portfolio Afstuderen Startbekwaam. Studenten met een lesbevoegdheid dienen namelijk alleen de LERs van niveau 4 aan te tonen die verband houden met het (vak)didactisch en professioneel handelen (zie bijlage).

Uitleg en inspiratie om deze LERs aan te tonen, zijn te vinden op Hint (handleiding Afstuderen Startbekwaam).

Toekenning punten voor (ontbrekende onderdelen van) werkplekieren niveau 3

Bij een GO op basis van de assessmentles ontvangt de student de ontbrekende punten voor werkplekieren niveau 3. Daarmee is werkplekieren niveau 3 afgesloten. De student kan zich inschrijven voor het Afstuderen Startbekwaam (zie voor de cursuscode het eigen SVO).

Toetsing

De afsluiting van je werkplekieren niveau 4 is het Afstuderen Startbekwaam voor studenten met een lesbevoegdheid, waarin je de vijf LERs op het gebied van (vak)didactisch en professioneel handelen aantoont. Om dit te kunnen vaststellen, baseren de assessoren zich op de volgende bronnen:

- Je assessmentles
- Je portfolio Afstuderen Startbekwaam met lesbevoegdheid
- Het Criterium Gericht Interview (CGI).

Assessmentles

Tijdens je werkplekieren niveau 3 en 4 toon je tijdens de Assessmentles aan dat je vakdidactisch op niveau 4 les kunt geven voor het vak waar je een extra lesbevoegdheid voor wilt halen. Afhankelijk van jouw studievoortgang zal de Assessmentles in blok 2 of 3 plaatsvinden.

Assessmentles en uitvoering van de les

De Assessmentles bestaat uit een voor- en nabespreking en de les zelf.

TIJD	INHOUD
30 minuten	Ontvangst en voorgesprek over de lesdoelen en specifieke context van de Assessmentles
# minuten conform lesrooster school	De Assessmentles (NB: als lessen meer dan 60 minuten duren, dan stopt de Assessmentles na 60 minuten.)
30 minuten	Pauze en nagesprek inclusief beoordeling invullen
120 minuten	Totale geschatte tijd Assessmentles

De leerresultaten zijn zodanig opgebouwd dat een LER van niveau 4 de betreffende LER van niveau 3 includeert. Het is handig om in de voorbereiding op de Assessmentles de LERs van niveau 3 te bestuderen, zodat je zeker weet dat je de LERs van niveau 3 ook kunt laten zien in je lessen¹. In de Assessmentles toon je de observeerbare onderdelen van de LER's op niveau 4 aan. Dat levert je een GO op.

¹ Een overzicht van alle LERs van alle niveaus zijn te vinden op Hint.

Assessmentles procedures:

Voorafgaand aan de assessmentles schrijf je in voor de cursuscode(s) behorend bij werkplekuren niveau 3. Je stuurt uiterlijk drie dagen van tevoren een lesvoorbereidingsformulier (*format is op Hint te vinden bij niveau 4*) aan assessor 1. Je zorgt dat je de Assessmentles kunt opnemen (*voor de regels, zie bij Praktische Informatie op Hint*).

Binnen uiterlijk 10 dagen na de Assessmentles stuurt de assessor 1 het ingevulde beoordelingsformulier terug naar de student.

Bij een no go ga je aan het werk voor de herkansing en na 10 lesweken word je opnieuw bezocht door assessor 1 (*zie voor verdere uitleg Handleiding Afstuderen Startbekwaam*).

Inschrijven en uploaden voor het Afstuderen Startbekwaam voor studenten met een lesbevoegdheid

Je uploadt je portfolio in de cursuscode (*zie daarvoor je Studievoortgangsoverzicht*) voor het Afstuderen Startbekwaam zodra het portfolio door de IO is goedgekeurd. Daarna kun je het CGI Afstuderen Startbekwaam aanvragen via e-mail van het cluster waar je de opleiding volgt. De ondersteuner(s) van je eigen cluster controleren of je aan alle eisen voldoet, namelijk:

- Je hebt de propedeuse van het vak waarin je wilt afstuderen behaald
- Je hebt 75% van alle vakken, waarvoor je géén vrijstelling hebt, behaald

Pas na controle wordt de student gekoppeld aan twee assessoren: de eerste assessor (vaak de IO) en een onafhankelijke tweede assessor.

Het CGI

Nadat de student zijn CGI Afstuderen Startbekwaam heeft aangevraagd en is gekoppeld aan twee assessoren, neemt de student contact op met de assessoren om een afspraak te maken voor het CGI. Het cluster wordt hiervan op de hoogte gehouden (in de cc). In eerste instantie beoordelen de assessoren of het portfolio voldoende is, waarna het CGI kan plaatsvinden. Mocht het portfolio als onvoldoende worden beoordeeld, dan heeft de student de gelegenheid het portfolio aan te passen op de punten die onvoldoende worden geacht.

Dit CGI bestaat uit de volgende onderdelen:

TIJD	INHOUD
45 minuten	Introductie en het CGI n.a.v. het portfolio Tijdens het CGI voer je de eerste 10 minuten de gespreksagenda uit en daarna stellen zowel de assessor 1 als assessor 2 de criterium gerichte vragen
15-30 minuten	Bedenktijd assessoren De assessoren wegen en beoordelen de uitkomsten van het CGI Afstuderen Startbekwaam en komen tot een eindoordeel. De assessoren verzoeken he de ruimte tijdens deze bedenktijd te verlaten.
15 minuten	Een toelichtend gesprek De assessoren geven de uitslag en een verantwoording van deze uitslag.
Max 90 minuten	Totale tijd CGI Afstuderen Startbekwaam voor studenten met een lesbevoegdheid.

Het portfolio Afstuderen Startbekwaam voor studenten met een lesbevoegdheid

Houd je bij de opbouw van het portfolio aan de verplichte inhoudsopgave, zie daarvoor de handleiding Afstuderen Startbekwaam. Er zijn enkele uitzonderingen voor de inhoud en vormeisen voor studenten met een lesbevoegdheid.

1. De eerste uitzondering betreft het eerste deel van de vormeis over de omvang van het portfolio. Portfolio's met meer dan **15 pagina's** (exclusief de met * aangegeven stukken uit de verplichte inhoudsopgave) worden afgewezen. Voor aanpassen, knippen en verkleinen, zie Praktische Informatie op Hint.
2. In de inhoudsopgave wordt gevraagd om het **bewijs van het behalen van niveau 3**. Dit geldt niet voor studenten met een lesbevoegdheid: zodra de student met een lesbevoegdheid een GO heeft gekregen voor de Assessmentles, voldoet hij aan de eisen voor niveau 3. Eventuele ontwikkelpunten neemt de student op in zijn portfolio voor niveau 4.
3. Context- en visiebeschrijving: Het tweede gedachtestreepje (over de koppeling met de **afstudeerrichting**) behorend bij de beschrijving van de context- en visiebeschrijving kan de student met lesbevoegdheid weglaten.

Casus om niveau 4 aan te tonen:

Voor hoe je een casus kunt opbouwen, zie de handleiding Afstuderen Startbekwaam. Let op: voor studenten met een lesbevoegdheid geldt dat zij **maximaal 2 casussen met in totaal minimaal 4 bewijzen** moeten leveren voor het aantonen van de leerresultaten voor beroepstaken 3 tot en met 5 (Vakdidactisch Handelen en Professioneel Handelen). De bewijzen moeten wel voldoen aan de criteria die onder 'Bewijzen' genoemd staan. Ook het format voor de bewijzen is hetzelfde. Zie voor alle verdere procedures en communicatie: handleiding Afstuderen Startbekwaam.

Bijlage. Beoordelingsformulier Afstuderen Startbekwaam voor studenten met een lesbevoegdheid

BEOORDELING AFSTUDEREN STARTBEKWAAM VOOR STUDENTEN MET EEN BEVOEGDHEID

Collegejaar 2021-2022

Gebruik de Wordversie op Hint: 2 mogelijkheden: opslaan als pdf en ondertekenen in Adobe, óf printen, ondertekenen en scannen.

Beoordeling Afstuderen Startbekwaam 2021-2022

Gegevens STUDENT

Voor- en achternaam:		Studentnummer:
Opleiding:		Studentstatus: ☐ voltijd ☐ deeltijd
Naam IO HR:		

Gegevens OPLEIDINGSSCHOOL

Naam opleidingsschool:		
Adres, postcode en plaats:		
Naam werkplekbegeleider:		

Gegevens Assessmentles AFSTUDEREN STARTBEKWAAM

Afname Assessmentles, datum en tijdstip:		
Naam assessor:		Assessor is: begeleider /onafhankelijk*
Naam eventuele 2e observator:		Observator is: begeleider /onafhankelijk*

Gegevens CGI AFSTUDEREN STARTBEKWAAM

Afname CGI, datum en tijdstip:		
--------------------------------	--	--

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Naam assessor 1:		Assessor 1 is: begeleider /onafhankelijk*
Naam assessor 2:		Assessor 2 is: begeleider /onafhankelijk*

ASSESSMENTONDERDELEN hebben plaatsgevonden

Assessmentles	Ja ☐ Nee ☐
Beoordelen portfolio	Ja ☐ Nee ☐
CGI	Ja ☐ Nee ☐
Afrondend gesprek (uitslag en toelichting)	Ja ☐ Nee ☐

BEOORDELING bewijzen

De bewijzen uit het Portfolio voldoen aan de criteria: authentiek, actueel, relevant, gekaderd, gevalideerd, kwantiteit en variatie.	☐ Onvoldoende	☐ Voldoende
---	--------------------------------------	------------------------------------

Instructie voor het invullen.

Het beoordelingsformulier is gemaakt voor alle onderdelen van het assessment: de Assessmentles, het portfolio en het CGI. Het oranje gemarkeerde deel is voor de Assessmentles, het blauw gemarkeerde deel voor het Portfolio en het witte deel is voor het CGI. Een enkele keer is een deel van een LER op zowel Assessmentles als Portfolio van toepassing, wat te zien is aan de combinatie van de gebruikte kleuren. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de student in het gehele Afstuderen Startbekwaam (Assessmentles, portfolio én CGI) aantoont bij alle LERs voor Afstuderen Startbekwaam op niveau 4 te functioneren.

De afzonderlijke zinsdelen in een LER hebben niet de functie van aparte indicatoren, waarbij een student er een bepaald aantal moet hebben om een V of G te behalen. Ter beoordeling van de assessoren kunnen sommige zinsdelen elkaar wel compenseren: als een student een onderdeel niet of niet goed heeft gedaan en dat weegt voldoende op tegen wat hij wel heeft gedaan en daarmee komt de kern van de LER voldoende naar voren, dan kan toch een V of G toegekend worden. Om te bepalen of het een V of G is, kan de formulering van de LER op niveau 5 behulpzaam zijn. Als een student zich bijvoorbeeld al in de richting van niveau 5 beweegt, zou dit kunnen helpen bij twijfel of de LER een V of G moet zijn.

Assessmentles

Bij de Assessmentles toont de student de oranje gemarkeerde LERs aan, de meeste tijdens de les zelf en de LER over de professioneel handelen tijdens het voor- en nagesprek van de Assessmentles. Ook kan de student tijdens het voor- en nagesprek een toelichting geven op keuzes die hij heeft gemaakt in zijn Assessmentles gezien specifieke kenmerken van zijn leerlingen. Dit noteert de assessor bij 'bevindingen'.

De kwalificatie niet behaald (*no go*) geldt als de student twee of meer LERs van de Assessmentles NIET heeft behaald. Dit is helder en feitelijk onderbouwd in de toelichting.

De kwalificatie behaald (*go*) geldt als de student alle of op één na alle LERs van de Assessmentles heeft behaald. Dit is helder en feitelijk onderbouwd in de toelichting.

Goed (G) = waargenomen met bijzondere kwaliteit; Voldoende (V) = waargenomen met voldoende kwaliteit; Onvoldoende (O) = waargenomen met kanttekeningen of niet waargenomen waar dat wel passend was.

Over de eventuele nog onvoldoende aangetoonde LER in de Assessmentles maakt de student afspraken met Assessor 1 hoe hij dit laat zien in portfolio en/of CGI.

Portfolio

In het portfolio toont de student de blauw gemarkeerde LERs aan. Indien het oordeel O of G is, noteert de assessor bij 'bevindingen': wat je ziet in het portfolio (in de taal van de LERs) met een voorbeeld, de vindplaats van de bewijslast voor de beoordeling (bijvoorbeeld casus 1), positieve en ontwikkelpunten van een student (in de taal van de LERs). Maak duidelijk waarom het oordeel O of G is toegekend met een kwalitatieve aanduiding, bijvoorbeeld of dit onvoldoende /goed is aangetoond, of dat er bijvoorbeeld sprake is van uitblijvende of juist grote groei. Indien het oordeel V is, is een notitie bij 'bevindingen' aanbevolen.

G = aangetoond met bijzondere kwaliteit; V = aangetoond; O = niet volledig aangetoond

CGI

In het CGI beoordelen de assessoren holistisch, wordt de LER als geheel bekeken. De assessoren komen daar tot een gezamenlijk eindoordeel over de hele LER.

Oordeel Assessmentles:	☐ GO ☐ NO GO
Feedforward Assessmentles:	

Naam student:

Studentnummer:

Naam en handtekening assessor:

Datum:

Eindoordeel:	☐ Zeer goed (5 x 'G') ☐ Goed (3 x 'G' en 1 x 'V': waarvan minimaal één G in elke categorie: (vak)didactisch en professioneel handelen) ☐ Voldoende (als alle criteria met 'V' of hoger zijn beoordeeld, maar nog net geen eindoordeel "Goed" te geven is) ☐ Onvoldoende (indien 1 of meer onvoldoende)
Feedforward (bij een onvoldoende op niveau 4) of aandachtspunten voor doorgroei (indien niveau 4 voldoende)	

Naam student:

Studentnummer:

Naam en handtekening assessor 1:

Datum:

Naam en handtekening assessor 2:

Datum:

(VAK) DIDACTISCH HANDELEN				
Beroepstaak		Leerresultaat	Bevindingen	Oordeel
3. De leraar verzorgt onderwijs	Communiceren	<ul style="list-style-type: none"> stimuleert de school- en vaktaalontwikkeling door toepassing van de principes van taalgericht lesgeven (context – taalsteun – interactie) in verschillende fases van een les 	Assessmentles:	Assessmentles: O / V / G
		<ul style="list-style-type: none"> ontwikkelt eigen (non-)verbale communicatie ontwerpt vaklessen mede vanuit een taalgerichte didactiek 	Portfolio:	Portfolio: O / V / G
		<ul style="list-style-type: none"> hanteert een breed repertoire aan taalgerichte werkvormen (did1.4) 	CGI (holistisch):	Eindoordeel (CGI): O / V / G
	Onderwijs voorbereiden, uitvoeren, evalueren en bijstellen	<ul style="list-style-type: none"> geeft zelfstandig vorm aan relevante, effectieve, betekenisvolle en activerende leeractiviteiten 	Assessmentles:	Assessmentles: O / V / G
		<ul style="list-style-type: none"> zet aan tot samenwerkend leren met behulp van didactische principes differentieert afhankelijk van de diversiteit van de groep naar tempo, niveau en leervoorkeur 	Portfolio:	Portfolio: O / V / G
		<ul style="list-style-type: none"> werkt <i>evidence-informed</i> aan de versterking van het eigen onderwijs (did2.4) 	CGI (holistisch):	Eindoordeel (CGI): O / V / G

4. De leraar ontwerpt onderwijs	Constructive alignment toepassen	<ul style="list-style-type: none"> verantwoordt en ontwerpt leerarrangementen waarin kerndoelen/eindtermen/ leerdoelen, onderwijsactiviteiten via didactische werkwijzen en toetsing zowel met elkaar in lijn zijn, als met de doorlopende leerlijn van het vak (did3.4) 	Portfolio:	Portfolio: O / V / G
			CGI (holistisch):	Eindoordeel (CGI): O / V / G

	Onderwijs Leertechnologie (OLT) inzetten	<ul style="list-style-type: none"> • Zet doelmatig OLT in om leren en beoordelen te versterken en het eigen onderwijs vorm te geven • Zet OLT in om te differentiëren naar tempo, niveau en leervoorkeur (did4.4) 	Assessmentles:	Assessmentles: O / V / G
			CGI (holistisch):	Eindoordeel (CGI): O / V / G

Goed (G) = waargenomen met bijzondere kwaliteit; Voldoende (V) = waargenomen met voldoende kwaliteit; Onvoldoende (O) = waargenomen met kanttekeningen of niet waargenomen waar dat wel passend was.

G = aangetoond met bijzondere kwaliteit; V = aangetoond; O = niet volledig aangetoond

PROFESSIONEEL HANDELEN				
Beroepstaak		Leerresultaat	Bevindingen	Oordeel:
5. De leraar voert regie	Regie voeren op eigen leerproces	<ul style="list-style-type: none"> • werkt planmatig aan de eigen professionele groei door het formuleren van leervragen voor het moment na diplomering • deelt ideeën met anderen om maximaal met elkaar te leren (pro1.4) 	Assessmentles:	Assessmentles: O / V / G
			Portfolio:	Portfolio: O / V / G
			CGI (holistisch):	Eindoordeel (CGI): O / V / G

Goed (G) = waargenomen met bijzondere kwaliteit; Voldoende (V) = waargenomen met voldoende kwaliteit; Onvoldoende (O) = waargenomen met kanttekeningen of niet waargenomen waar dat wel passend was.

G = aangetoond met bijzondere kwaliteit; V = aangetoond; O = niet volledig aangetoond

Ter bepaling van het eindoordeel Afstuderen Startbekwaam:

Totaal aantal G	
Totaal aantal V	
Totaal aantal O	

Toelichtende begrippenlijst bij de Leerresultaten, helpend bij het verkrijgen van een beeld bij wat je wilt zien in een casus, zodat beter bepaald kan worden of het een goede casus is

(VAK)DIDACTISCH HANDELEN

Schooltaal	Ofwel de Cognitieve Academische Taalvaardigheid (CAT). Taal waarmee je de leraar en lesboeken te kunnen begrijpen, bijvoorbeeld 'opdracht'.
Vaktaal	Het jargon van jouw schoolvak, bijvoorbeeld 'fotosynthese' bij biologie.
Taalgericht lesgeven	De leraar is in staat om te bepalen of de leerlingen over voldoende taalvaardigheid beschikken om de aanwezige voorkennis onder woorden te brengen en om te verwoorden of ze de lesstof geleerd hebben.
Taalgerichte didactiek	De leraar denkt na over welke leerdoelen een beroep doen op de reeds verworven taalvaardigheid en -kennis van de leerlingen en welke leerdoelen het noodzakelijk maken nieuwe taaldoelen te stellen.
Taalgerichte werkvormen	De leraar weet manieren hoe hij zijn leerlingen kan helpen bij het verwerven van (vak)taal.
Leeractiviteiten	Datgene wat de leerlingen doen om de leerdoelen te bereiken
Samenwerkend leren	Leerlingen leren van en met elkaar
Leervoorkeur	De voorkeuren van leerlingen om te werken met beeld, geluid, tekst en andere soorten bronnen
Evidence informed	Je verantwoordt je handelen op basis van beschikbaar onderzoek, literatuur en/of theorie, interpreterend voor je eigen context
Leerarrangementen	Een wijde range aan lessen, opdrachten, projecten, zowel on- als offline
Onderwijsleerttechnologie	Digitale middelen die doelgericht worden ingezet bij het presenteren, verwerken en toetsen van leerstof

PROFESSIONEEL HANDELEN

Professionele groei	Versterken van je persoonlijke ontwikkeling
Leervragen	Een vraag over wat je wilt leren